

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 16 kwietnia 1923 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Zmiany personalne w dyplomacji.

(wp) Ministerstwo spraw zagranicznych odwołało z poselstwa polskiego w Berlinie sekretarza p. Kazimierza Pappęgo, który z dniem 1-go czerwca rb. ustępuje z zajmowanego stanowiska. Również sekretarz konsulatu w Pradze p. Ostrowski, opuszcza swoje stanowisko w dn. 15 bm.

Stosunki handlowe z Persją.

(wp) Ze strony rządu perskiego zrobiono propozycję, aby Polska zechciała nawiązać stosunki handlowe z Persją. Zawarcie umowy handlowej z Persją nie przedstawiałoby żadnych trudności. Persja może dostarczyć Polsce wielu cennych towarów, stając się równocześnie poważnym odbiorcą towarów polskich.

Wytyczne polityki państwowej.

(wp) W sobotę odbyło się pod przewodnictwem prezesa ministrów gen. Sikorskiego i przy udziale marszałka Piłsudskiego, posiedzenie komitetu politycznego rady ministrów, na którym omówiono szereg spraw pierwszorzędnej znaczenia. Przedewszystkiem zastanawiano się nad wytycznymi polityki na kresach wschodnich, łącznie ze sprawą osadnictwa, przy czym brano pod uwagę interesy ogólne i lokalne. Następnie omówiono program akcji państwowej na kresach zachodnich; rozpatrzono kolejno sprawę kościoła unijnego, likwidacji majątków kolonistów niemieckich, opieki, organizacji „Deutschtumsbundu“. Poszczególne kwestje te powierzono do opracowania członkom komitetu. Na podstawie ich referatów zapadła decyzja ostateczna. Wreszcie dyskutowano jeszcze nad kwestją konkordatu, opracowano już w szczególności, a w związku z tem sprawę wakującego arcybiskupstwa lwowskiego. Wylonil projekt podziału archidiecezji lwowskiej na trzy diecezje: lwowska, stanisławowska i tarnopolska.

Po omówieniu spraw, związanych ze zniesieniem ograniczeń Kościoła katolickiego, pozostałych po rządach zaborskich, komitet polityczny rozpatrzył jeszcze ogólną obecną sytuację polityczną.

TELEGRAMY.

Gen. Le Rond na Górnym Śląsku.

KATOWICE 15-4 (A. W.) Katowice święciły w niedzielę radosną chwilę powitania gen. Le Ronda. Od wczesnego rana gromadziły się tłumy publiczności, ustawiając się w szpalery, wzdłuż ulic, któremi miał przejeżdżać gen. Le Rond. Miasto udekorowane flagami polskimi i francuskimi. W uroczystości wzięły udział wszystkie organizacje społeczne ze sztandarami, wojsko, sejm, młodzież i tłumy obywateli warstw społecznych.

O godz. 9—30 przybył na dworzec pociąg, zdobny w barwy narodowe polskie i francuskie. Po powitaniu generała przez władze udał się on wraz z małżonką do sali restauracyjnej, gdzie marszałek sejmu górnośląskiego, mecenas Wolny, wygłosił przemówienie. Przy pominięciu on braterstwo francusko — polskie,

Walka z krzyżem.

ŻYDOWSKIE ANTYRELIGIJNE MANIFESTACJE W MOSKWIE.

LONDYN 15-4 (A. W.) Korespondent „Daily Telegraph“, opisuje manifestacje antyreligijne w Moskwie w czasie świąt Wielkanocnych, a przez bolszewików zwanych czerwona wielkanocą, zwraca uwagę na charakterystyczne sceny, które rozgrywały się na ulicach Moskwy. Z jednej strony rozmodlony tłum wypełnił po brzegi wszystkie 1,600 cerkwi, a z

drugiej, podczas nabożeństwa na stopniach cerkwi bolszewicy urządzali jednocześnie wiece antyreligijne. W chwili, gdy 10,000 dzwonów odezwało się na rezurekcję, tłumy wyrostków przeciągały obok cerkwi, wznosząc okrzyki: Precz z Bogiem! Precz z popami! Precz z cerkwia!

W PRZEDNIU NOWEJ ZBRODNI.

HELSINGFORS 15 (PAT) Według doniesień z Moskwy w dniu jutrzejszym rozpocznie się proces patriarchy Tichona, oraz innych wybitnych przedstawicieli kościoła prawosławnego.

MOSKWA 15 (PAT) W związku z zapowiedzianym procesem przeciw patriarsze Tichonowi „Izwestija“ omawiają jego pięcioletnią kontrrewolucyjną działalność i stwierdzają nadzwyczajną tolerancję rządu sowieckiego, który po tylekroćnem ograniczeniu się do skierowania ostrzeżeń pod adresem patriarchy; oddał go w ręce trybunału dopiero na skutek krwawych rozruchów spowodowanych przez jego podszezwanie, przy okazji konfiskaty wartościowych przedmiotów kościelnych.

POTWIERDZENIE

MOSKWA 15-4 (A. W.) Krażą tu uporczywe pogłoski, że trybunał rewolucyjny bezwzględnie ogłosi wyrok śmierci na patriarchę Tichona. Rząd sowiecki nosi się nawet z za

Wyszczególniając następnie bliższe stosunki, jakie łączyły patriarchę z licznymi ugrupowaniami kontrrewolucyjnymi w Rosji i zagranicą, „Izwestija“ przypomina, że Tichon posyłał swe błogosławieństwo dla francuskiej interwencji wojskowej i odprawiał publiczne modły na intencję powodzenia tej akcji.

Reasumując, dziennik nazywa Tichona politycznym przywódcą reakcji, dobrze uświadomionym sobie, że tendencje monarchiczno-restauracyjne rosyjskich klas posiadających, ściśle się wiążą z ich interesem materialnym. Patriarcha Tichon, kończy dziennik, z całą świadomością podporządkował interesy głodującej ludności interesom burżuazji.

PRZYPUSZCZENIE.

miarem wykonania wyroku publicznie, aby tym aktem przypieczętować akcję antyreligijną.

Aresztowanie dziennikarza francuskiego.

OSKARŻYLI GO NIEMCY O SZPIEGOSTWO.

BERLIN 15. 4 (AW) Odbyła się wczoraj rozprawa przeciwko korespondentowi dziennika „Intransigeant“ p. Labourel, którego władze niemieckie trzymały w więzieniu od 7 marca; z powodu formalności paszportowych. P. Labourel został skazany na 100.000 mk. grzywny.

W chwili, gdy p. Labourel wraz z obrońcą i konsulem francuskim opuszczał salę, został ponow-

nie aresztowany na podstawie oskarżenia o szpiegostwo.

Jak wiadomo, niedawno ukazało się rozporządzenie prezydenta Rzeczy, na mocy którego każdemu dziennikarzowi zagranicznemu, który informuje o szansach politycznych biernego oporu w zagłębiu Ruhr, grozi niebezpieczeństwo oskarżenia o szpiegostwo.

Niemcy grożą.

ZBLIŻA SIĘ CHWILA UWOLNIENIA SIĘ OD WROGÓW.

BERLIN 15 (PAT) Jak donoszą z Monachium gen. Ludendorff odbył w ostatnich dniach przegląd oddziałów tajnej organizacji wojskowej noszącej nazwę „Reichsflagee“ przy tej okazji generał wygłosił przemówienie, w którym między innymi zaznaczył, że zbliża się chwila, gdy wszyscy oby-

watele zostaną wezwani do uwolnienia ojczyzny od wrogów. Bliski jest dzień mówił Ludendorff, w którym każdy Niemiec znów będzie mógł służyć dobrej sprawie swego domu panującego, względnie będzie mógł oddać swoje życie za wolność Niemiec.

datujące się od czasów wspólnych walk Francji za wolność i zakończył okrzykiem „Niech żyje Francja, nasza przyjaciółka!“ Słowa marszałka entuzjastycznie zostały podjęte przez obecnych, którzy wznosili niemiłkące okrzyki na cześć Francji. W krótkim przemówieniu w języku francuskim powitał generała pos. Korfanty, poczem przemawiał dostojny gość. Generał zakończył swe przemówienie okrzykiem

„Vive la Pologne!“, poczem wznoszono entuzjastyczne okrzyki na cześć Polski, Francji i gen. Le Ronda. Z dworca udał się generał do mieszkania przy ul. Kochanowskiego, poczem wśród tłumów publiczności zajął przed teatr, gdzie odbyła się defilada wojskowa. Uroczystości zakończył raut, wydany wieczorem na cześć generała.

Nieprzychylność socjalistów dla Polski.

Panowie z PPS tak bardzo lubią wykrzykiwać, że socjalizm jest rzeczywiście podstawą istnienia Polski i tylko socjalistyczni robotnicy całego świata popierają interesy Polski przeciw kapitalizmowi wszystkich krajów. Polska partja socjalistyczna ma więc prawo tak się nazywać!

Zobaczymy, jak ta przychylność w życiu wygląda.

W lecie 1920 roku Polska sprowadzała amunicję z Zachodu. Bolszewicy wydali wtedy odezwę, wzywającą wszystkich robotników Europy, do zbojkotowania polskich transportów z bronią, nabojami i pociskami. Jawni przyjaciele bolszewików, oczywiście, posłuchali skwapliwie rozkazu. Nawet minister socjalistyczny w Belgji, Vanderwelde, sprzeciwił się przewożeniu materiałów wojennych przez terytorjum belgijskie.

Gdy parlament francuski decydował o sprawie udzielenia Polsce pożyczki, przyrzeczonej w umowie z lutego 1921 roku, jedynym stronnictwem, które się temu opierało, byli socjaliści.

A! kto stale kłania się Niemcom, wyrzekając na Traktat Wersalski, na którym opiera się nasz byt międzynarodowy? Kto oskarża okupującą Francję o burżuazyjne nastroje a w Sowieciech widzi obrońców robotnika. Kto bierze w obronę żydowskie pijawki i pomawia Polskę o skrajną reakcję?

Socjaliści.

Kto wie, jak wyglądałaby sprawa uznania naszych granic wschodnich, gdyby Anglija trząsał Lloyd George, (na imię mu: Dawid), we Włoszech bruździł de Facta wraz z galicyjskim żydkiem, Schanzerem, a we Francji ustępował w sprawach zasadniczych Braind. Pewnie sprawę odwołano w nieskończoność, kwestjonowano sprawę Małopolski Wschodniej i (oczywiście!) brano w obronę „ciemnych” żydków.

A! obecnie Poincare, Mussolini oraz Bonar Law jednogłośnie uznali nasze granice wschodnie i okazali nam wielką życzliwość.

To na gruncie międzynarodowym. A! w kraju panowie socjaliści też nie dali dowodów zbyt bogatego patriotyzmu. Już rządy „na baczność” majora Moraczewskiego doprowadziły kraj do sytuacji, z której po dziś dzień wygrzebać się nie może. Potem ciągle bruźdzenie, popieranie żydów, Ukraińców, Białorusinów — szpiegów i zdrajców. Tworzenie bojówek. Jawne bratanie się z wrogami Polski.

I tyle, tyle innych czynów nieprzychylnych, wrogich nawet, interesom państwowo — twórczym Polski. Każdy z czytelników, sięgając pamięcią w przeszłość, uzupełni sobie listę tych błędów i win.

Coraz bardziej i jaskrawiej przekonany jestem, że ludzie dobrej woli, że teoria socjalistyczna, oparta na nienawiści klasowej i przekładająca solidarność robotniczą na braterstwo wszystkich stanów w narodzie nie trwałego i twórczego zbudować nie może.

Niedościgniona jest natomiast w robotniczej niszczyielskiej!

Z ostatniej chwili.

SADY DORAŻNE DLA PASKARZY.

BERLIN 15 (PAT) Wolff. Utworzone w Berlinie sady dorażne dla lichwiarzy i paskarzy, w czwartek rozpoczęły swe urzędowanie.

„TIMES” O ZERWANIU STOSUNKÓW Z SOWIETAMI.

WIEDEN 15 (PAT) „N. Freie Presse” donosi z Londynu: Półurzędowy komunikat, ogłoszony w „Timesie”, zapowiadający ewentualne odwołanie angielskiej misji handlowej w Rosji, komentowany jest w oficjalnych kołach londyńskich / w ten sposób, że należałoby ostrzec rząd rosyjski w formie półurzędowej, ale w sposób poważny. Celem komunikatu było zaznaczenie, że w stosunkach rosyjskich zajdzie poważna zmiana w

Wyjaśnienie.

W związku z artykułem, który pojawił się w „Kurjerze Wieczornym” z dnia 14 b.m. pod tytułem „Wielomilionowa defraudacja bankowa”, oświadczam, że sprawa, o której w artykule tym mowa, nie ma nic wspólnego z Bankiem Francusko — Belgijsko — Polskim.

Agent mój Flachet bez mego upoważnienia sprzedawał w Łodzi towary i inkasował za nie należności.

Różnice stąd wynikłe dotyczą tylko mnie i tylko ja wyłącznie ponoszę z tego tytułu straty.

Ad Van de Winckel,

Menager A. Smart & Sons Ltd.

Łódź, dn. 15 kwietnia 1923 r.

„Numerus clausus” w Wiedniu.

STUDENCI ZAGROZILI BLOKADĄ UNIwersYTETU.

WIEDEN 15-4 (A. W.) Studenci niemieccy wystosowali do senatu tutejszego uniwersytetu ponowny memoriał, w którym domagają się zaprowadzenia „numerus clausus” dla żydów, bez żadnych ograniczeń i wyjątków. Senat akademicki odrzucił to żądanie.

Studenci niemieccy zagrozili blokadą

uniwersytetu, oświadczając, że nie będą dopuszczać studentów żydów do sal wykładowych.

Podobno władze akademickie zamierzają zamknąć uniwersytet na wypadek, gdyby istotnie miało dojść do zamierzonej przez niemieckich studentów blokady.

Anglja i Sowiety.

SPOLECZEŃSTWO ANGIELSKIE ŻĄDA WYCOFANIA MISJI Z ROSJI.

LONDYN 15-4 (A. W.) Wobec prowokacyjnej postawy rządu sowieckiego w stosunku do przedstawiciela dyplomatycznego Wielkiej Brytanji w Moskwie, które tak wyraźnie zazna

czyło się na tle wymiany not w sprawie Ka. Butkiewicza w prasie angielskiej coraz częściej pojawiają się głosy, żądające wycofania angielskiej misji handlowej w Rosji.

Sprawa odszkodowań.

KONFERENCJA FRANCUSKO-BELGIJSKA.

PARYŻ 15 (PAT) Na konferencji francusko-belgijskiej w Paryżu ustalona została zasada w sprawie ponoszenia kosztów, związanych z akcją sekwestracyjną i okupacyjną w zagłębiu Ruhry. Po potrąceniu tych kosztów i ich podziale, cała reszta dochodu z akcji w zagłębiu Ruhry zostanie podzielona pomiędzy wszystkich sojuszników. W dniu jutrzejszym udaje się do zagłębia Ruhry min. de Lasteyrie dla zorganizowania w powyższym celu całej rachunkowości i administracji okupacyjnej. Ministrowie doszli do przekonania, że było to bardzo pożytecznym, by w najbliższych dniach

rzecznicy francuscy i belgijscy wznowili wspólne narady w celu ustalenia podstaw nowych projektów finansowych, w związku z uregulowaniem sprawy odszkodowań. Stosownie do tego już w najbliższych dniach zaczną się takie narady rzeczoznawców, w których wezmą udział Barthou, Seydoux i De la Croix. Rezultatem prac rzeczoznawców będzie materiał, który zostanie przedłożony konferencji ministrów francuskich i belgijskich, jaka odbędzie się w Brukseli za dwa tygodnie.

OŚWIADCZENIE THEUNIS'A.

BRUKSELA 15 (PAT) Po powrocie z Paryża Theunis oświadczył dziennikarzom: Będziemy kontynuować jaknajenergiczniej wywieranie presji na Niemcy. Wywóz węgla i koksu z zagłębia Ruhry w czasie najbliższych trzech miesięcy umożliwi mi ponowne puzszenie w ruch wielkich pieców francuskich, od dłuższego czasu zagaszonych. Po był Leuchera w Londynie i jego rokowania nie wywarły najmniejszego wpływu na porozumienie

Francji i Belgji. Niemcy grubo się mylą, jeżeli wyobrażają sobie, że podróż Loucheura oznaczała osłabienie nacisku ze strony Francji i Belgji. Polityka francusko-belgijska w sprawie odszkodowań nie ulegnie zmianie. Ewakuacja okupowanego zagłębia Ruhry w dalszym ciągu uzależniona jest od przedstawienia ze strony Rzeszy, niemieckiej konkretnego planu reparacyjnego.

razie trwania rządu sowieckiego na dotychczas zajmowanym stanowisku. Następstwem odezwę przedstawicieli wszystkich organizacji kościelnych jest wywarcie silnego nacisku, który doprowadzi albo do zerwania stosunków z Rosją, albo skłoni rząd sowiecki do większego umiarkowania i większej tolerancji.

BONAR LAW USTĘPUJE.

LONDYN 15 (PAT) Dziennik „News Of the World” donosi, że Bonar Law na skutek złego stanu zdrowia podda się do dymisji w najbliższym czasie, przyczem doradzi królowi, aby misję utworzenia nowego gabinetu powierzył lordowi Curzonowi, który tę misję prawdopodobnie przyjmie.

„Observer” pisze, że Bonar Law, który już w swym przemówieniu w Carlton Club zaznaczył, że nie będzie długo pozostawał u steru rządów, obecnie jest rzeczywiście zdecydowany ustąpić.

REWOLUCJA W CHINACH.

LONDYN 15. 4 (AW) Z Szanghaju donoszą, że pierwsza eskadra floty chińskiej, składająca się z 1 krążownika i szeregu kanonierek stacjonująca w Szanghaju, wydała manifest, wzywający resztę chińskiej floty wojennej do rewolucji. Eskadra zamierza przyłączyć się do południowej republiki chińskiej w Kantonie.

